

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego w Zespole Szkół Technicznych im. E. Kwiatkowskiego w Rzeszowie

I Metody ewaluacji osiągnięć uczniów:

1. Formy ewaluacji:

- pisemne

- sprawdzian, test, kartkówka, dyktando, notatka, streszczenie, recenzja, rozprawka, esej, konspekt, charakterystyka, tworzenie tekstu własnego, test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem

- ustne

- udział w dyskusji, referat, prezentacja, recytacja, odpowiadanie, streszczenie

2. Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- w ciągu roku szkolnego nauczyciel sprawdzi i oceni co najmniej 3 dłuższe, kompozycyjnie zamknięte, pisemne prace klasowe, wypracowania będące dłuższą wypowiedzią o różnym charakterze, np. rozprawka, esej, wypowiedź interpretacyjna (przedmiotem rozważań może być utwór liryczny, fragment tekstu jako klucz do odczytania utworu, sposób ujęcia tego samego motywu, tematu w utworach)
- sprawdzian wiadomości dotyczący problematyki tekstów literackich, wiedzy o epoce
- test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów publicystycznych, filozoficznych, popularnonaukowych...
- w roku szkolnym mogą być przeprowadzane i oceniane dyktanda ortograficzne (np. diagnozujące - w pierwszym miesiącu nauki w klasach pierwszych)
- ponadto na bieżąco nauczyciel ocenia - pisemne prace domowe, referaty, prezentację wyszukanych i opracowanych materiałów źródłowych, aktywność w dyskusji klasowej, recytację
- sprawdziany pisemne oraz testy dotyczące znajomości lektury, epoki
- przedmiotem semestralnej i rocznej ewaluacji osiągnięć edukacyjnych uczniów jest zarówno zasób wiadomości teoretycznych, jak i ich umiejętności praktyczne

3. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

- oceny na bieżąco odnotowywane w dzienniku lekcyjnym,
- wszelkiego rodzaju prace pisemne są udostępniane do wglądu uczniom i ich rodzicom (nauczyciel przedmiotu przechowuje sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne do końca danego roku szkolnego)

II Kryteria oceniania zostały uporządkowane w obrębie kilku kategorii odpowiadających głównym rodzajom działań ucznia, jego umiejętnościom egzekwowanym na lekcjach języka polskiego:

1. Wypowiedź ustna:

- **celujący**

- podejmuje polemikę
- przekazuje wiadomości z komentarzem
- planuje własną wypowiedź

- **bardzo dobry**
 - daje dowody logicznego toku myślowego w swoich wypowiedziach
 - mówi z przejrzystą intencją
 - wypowiada się płynnie i zgodnie z normą językową
- **dobry**
 - dba o estetykę wypowiedzi
 - nawiązuje kontakt z odbiorcą w sposób kulturalny, życzliwy i językowo poprawny
 - dokonuje prezentacji efektów swojej pracy
- **dostateczny**
 - potrafi odtworzyć fakty
 - wypowiada się na temat
 - skutecznie komunikuje się w zespole
 - uczestniczy w dyskusji
- **dopuszczający**
 - przy pomocy nauczyciela potrafi odtworzyć fakty
 - rozumie sens wypowiedzianych słów
- **niedostateczny**
 - nie potrafi odtworzyć podstawowych faktów, nawet z pomocą pytań nauczyciela
 - nie podejmuje próby odpowiedzi
 - próby wypowiedzi są niekomunikatywne

2. Praca pisemna:

Tworzenie własnego tekstu (wypracowanie 2-godzinne) oceniane jest za:

a) rozwinięcie tematu (można uzyskać maksymalnie 25 punktów)

b) kompozycję (maksymalnie 5 punktów); ocenia się ją wtedy, gdy przyznane zostały punkty za rozwinięcie tematu:

- podporządkowana zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu, spójna wewnątrz, przejrzysta i logiczna; pełna konsekwencja w układzie graficznym – 5 pkt
- uporządkowana według przyjętego kryterium, spójna; graficzne wyodrębnienie głównych części – 3 pkt
- wskazująca na podjęcie próby porządkowania myśli, na ogół spójna – 1 pkt
- jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów

c) styl (maksymalnie 5 punktów)

- jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi; urozmaicona leksyka – 5 pkt
- zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, na ogół jasny, wystarczająca leksyka – 3 pkt
- na ogół komunikatywny, dopuszczalne schematy językowe – 1 pkt
- jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów

d) język (maksymalnie 12 punktów)

- język w całej pracy komunikatywny, poprawna, urozmaicona składnia, poprawne słownictwo, frazeologia i fleksja - 12 pkt
- język w całej pracy komunikatywny, poprawne: składnia, słownictwo, frazeologia i fleksja – 9 pkt
- język w całej pracy komunikatywny, poprawna fleksja, w większości poprawne: składnia, słownictwo i frazeologia – 6 pkt
- język w pracy komunikatywny mimo błędów składniowych, słownikowych, frazeologicznych i fleksyjnych – 3 pkt
- język w pracy komunikatywny mimo błędów fleksyjnych, licznych błędów składniowych, słownikowych i frazeologicznych – 1 pkt

- jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów

e) zapis (maksymalnie 3 punkty)

- bezbłędna ortografia; poprawna interpunkcja (nieliczne błędy) – 3 pkt

- poprawna ortografia (nieliczne błędy II stopnia); na ogół poprawna interpunkcja – 2 pkt

- poprawna ortografia (nieliczne błędy różnego stopnia); interpunkcja niezakłócająca komunikacji (mimo różnych błędów) – 1 pkt

- jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów

f) szczególne walory pracy (0 – 4 punkty)

- **praca pisana przez 2 godziny lekcyjne musi zawierać minimum 250 słów; jeśli nie spełnia tego kryterium, nie przyznaje się punktów za kompozycję, styl, język, zapis**

Przeliczanie pkt. na ocenę cząstkową (wypracowanie):

- **niedostateczny** 0-14 pkt
- **dopuszczający** 15-21 pkt
- **dostateczny** 22-28 pkt
- **dobry** 29-35 pkt
- **bardzo dobry** 36-42 pkt
- **celujący** 43-50 pkt

Rozumienie czytanego tekstu (test oceniany jest wg klucza):

Przeliczanie pkt. na ocenę cząstkową:

- **niedostateczny** 0-6 pkt
- **dopuszczający** 7-10 pkt
- **dostateczny** 11-14 pkt
- **dobry** 15-17 pkt
- **bardzo dobry** 18-20 pkt

3. Recytacja:

- **celujący**

- stwarza oryginalną, niepowtarzalną interpretację tekstu

- **bardzo dobry**

- wygłasza utwór pozostawiając wrażenie artystyczne

- wygłasza tekst bez pomyłki

- poprawnie interpretuje tekst, zwracając uwagę na interpunkcję

- tempo mówienia i modulację głosu dostosowuje do wygłaszanych treści

- **dobry**

- wygłasza tekst bez pomyłek

- stara się interpretować jego treść

- zwraca uwagę na znaki przestankowe

- **dostateczny**

- mechanicznie odtwarza tekst bez próby interpretacji

- popełnia drobne pomyłki, które sam poprawia

- **dopuszczający**

- wypowiada tekst bez próby interpretacji

- popełnia wiele pomyłek

- wygłasza tekst przy pomocy nauczyciela
- **niedostateczny**
- nie opanował tekstu utworu

4. Dyktando:

Do sprawdzenia umiejętności z zakresu ortografii i interpunkcji posłużą teksty dyktand o różnym stopniu trudności - w ich ocenie stosuje się skalę od 1 do 5

III Waga ocen cząstkowych:

L.p.	Forma aktywności	Współczynnik (waga)
1	- Pisemne prace klasowe (tworzenie własnego tekstu, czytanie ze zrozumieniem) - Osiągnięcia: olimpiada przedmiotowa, konkursy humanistyczne	5
2	- Sprawdzian wiadomości - Test - Aktywność - Dyskusja	4
3	- Znajomość lektury - Odpowiedź ustna	3
4	- Zadanie domowe - Zeszyt - Notatka - Kartkówka - Referat	2
5	- Recytacja - Dyktando	1

IV Sposoby obliczania tzw. średniej ważonej, będącej ostateczną oceną semestralną i roczną:

oceny × przydzielone im wagi

----- = **średnia ważona**
suma wag

V Zależność oceny semestralnej i rocznej od wagi ocen:

<i>średnia ważona</i>	<i>ocena</i>	<i>średnia ważona</i>	<i>ocena</i>	<i>średnia ważona</i>	<i>ocena</i>
do 1,49	1	2,50 – 3,49	3	4,50 – 5,49	5
1,50 – 2,49	2	3,50 – 4,49	4	5,50 – 6,0	6

Przykład:

$$\frac{(4+3) \times 4 + (4+5+3) \times 3 + (5+4) \times 2}{(2 \times 4) + (3 \times 3) + (2 \times 2)} = \frac{82}{21} = 3,90 \text{ ocena semestralna: } \mathbf{dobry}$$

VI Zasada poprawiania oceny niedostatecznej:

- Uczeń ma możliwość poprawienia niedostatecznej oceny z wypowiedzi ustnej oraz pisemnej w terminie 14 dni od jej uzyskania

VII Ustalenia dodatkowe:

- Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru przyjść nieprzygotowany na lekcję, bez podawania przyczyn. Jest jednak zobowiązany zgłosić ten fakt uczącemu przed lekcją. Zasada ta nie dotyczy pierwszej lekcji poświęconej omówieniu lektury, lekcji powtórzeniowych lub poświęconych zapowiedzianym pisemnym pracom klasowym lub kontrolnym
- Nauczyciel usprawiedliwia sporadycznie zdarzające się nieprzygotowanie ucznia do lekcji, jeżeli jest ono wynikiem nieszczęśliwych zdarzeń losowych, o czym informuje uczeń przed lekcją
- Uczeń nieobecny na lekcji poświęconej pisemnej pracy klasowej (rozumienie czytanego tekstu, tworzenie własnego tekstu) pisze ją w terminie 14 dni
- Wszystkie prace klasowe uczeń musi przeanalizować i skorygować popełnione błędy
- Zeszyt przedmiotowy uczeń prowadzi zgodnie z wymaganiami nauczyciela
- Nauczyciel oddaje uczniom sprawdzone i ocenione prace kontrolne w ciągu dwóch tygodni od daty przeprowadzenia sprawdzianu, z wyjątkiem sytuacji losowych

Opracował:

Zespół przedmiotowy nauczycieli języka polskiego